

УДК [004:316.61]+[37.011.3-051:81`243]

Терентьєва Наталія

ORCID 0000-0002-3238-1608

Доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри олімпійського та професійного спорту,
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
(м. Київ, Україна) E-mail: nataterentyeva@gmail.com

Романюк Вікторія

ORCID 0000-0002-3795-4081

Старший викладач кафедри мовної підготовки,
Київський інститут Національної гвардії України
(м. Київ, Україна) E-mail: vikaromanjuk@gmail.com

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

У статті розглянуто проблему формування соціокультурної компетентності майбутніх учителів іноземної мови у закладах вищої освіти, обґрунтовано способи використання методу проєктів, мультимедійних технологій та Інтернет технологій на заняттях з іноземної мови у процесі формування соціокультурної компетентності.

Мета статті – теоретично обґрунтувати доцільність використання інформаційних технологій у процесі формування соціокультурної компетентності майбутніх вчителів іноземної мови у закладах вищої освіти.

Методологія дослідження. Для отримання результатів дослідження застосовано методи теоретичного аналізу, зіставлення, порівняння, систематизації та узагальнення.

Наукова новизна полягає у розкритті шляхів впровадження інформаційних технологій у процесі формування соціокультурної компетентності майбутніх вчителів іноземної у закладах вищої освіти.

Висновки. Формування соціокультурної компетентності майбутніх філологів – це багатогранний процес, що потребує використання відповідних технологій для підготовки кваліфікованого вчителя іноземної мови. Ефективність формування соціокультурної компетентності майбутніх вчителів іноземної мови залежить від впровадження інформаційних технологій в процес їхньої підготовки. Інформаційні технології (мультимедійні презентації, метод проєктів, онлайн-ресурси) забезпечують суттєве підвищення якості набутих знань, удосконалення мовленнєвих навичок та вмінь студентів, мотивують студентів до оволодіння іноземною мовою.

Ключові слова: соціокультурна компетентність, майбутні вчителі, інформаційні технології, заклади вищої освіти, Інтернет технології, мультимедійна презентація, метод проєктів, онлайн-ресурси.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та/або практичними завданнями. Глобалізація та інтеграційні процеси, що відбуваються в сучасному суспільстві, є наслідком збільшення мовної та культурної різноманітності, а також спричиняють певну ідеологічну та культурну спорідненість суспільства, основою такої спорідненості є мова, а саме англійська, адже це мова міжнародного спілкування як на офіційному, так і на особистісному рівні.

Ми живемо в епоху бурхливого розвитку інформаційних технологій, суспільство зазнає швидких змін, що криються у створенні, збереженні, використанні та передачі інформації. Звідси виникає потреба в опрацюванні інформації. Комп'ютерні технології є проявом інформаційної революції, тому викладачі шукають шляхи адаптації процесу вивчення іноземної мови у сучасному світі.

Використання інформаційних технологій в навчальному процесі у закладах вищої освіти не є новим. На сучасному етапі актуальним є впровадження інноваційних методів навчання, такими є Інтернет-ресурси, які використовують у навчанні іноземної мови. Адже сучасні Інтернет-технології відкривають широкі можливості як для викладачів, так і для здобувачів вищої освіти.

Соціокультурна компетентність – це наявність знань про культурні особливості певної нації, етносу тієї країни, мова якої вивчається, а також норм немовленнєвої та мовленнєвої поведінки носіїв мови. При формуванні соціокультурної компетентності майбутніх вчителів іноземної мови викладач

повинен володіти не тільки комунікативними здібностями, дидактичними вміннями та знаннями, які дозволять працювати в інших соціальних умовах, а також особистісною спрямованістю, індивідуальною культурою та досвідом рефлексії.

Важливість формування соціокультурної компетентності майбутніх вчителів іноземної мови в процесі формування іншомовної компетентності є одним із головних завдань.

Аналіз основних досліджень і публікацій з порушеної проблеми. Проблему соціокультурної компетентності досліджували зарубіжні (Л. Адамсон, А. Везербі, Р. Галімор, Дж. Ван Ек, Дж. Трим) та вітчизняні вчені. Українські науковці досліджують такі аспекти формування соціокультурної компетентності: зміст та структуру (Н. Басай, В. Вітюк, Т. Фоменко); як складову комунікативної компетентності (А. Гусева, О. Малихін, В. Карпюк).

Шляхи формування соціокультурної компетентності в процесі навчання іноземних мов на різних ступенях здобуття освіти вивчали такі вчені-методисти: О. Бондаренко, О. Кавнатська, Л. Калініна, О. Коломінова, Л. Кузьміна. Особливостями формування соціокультурної компетентності у майбутніх вчителів займалися: Н. Білоцерківська, Т. Колодько, С. Ніколаєва, О. Огієнко. Дидактичним особливостям проєктної технології у формуванні соціокультурної компетентності присвячені роботи Н. Борисової, Т. Качеровської, Г. Романової, С. Сисоєвої, А. Щеглової.

Розвиток цифрової компетентності педагога в інформаційному середовищі вивчали Н. Бахмат, Л. Гаврілова, Н. Задорожня, Л. Карташова, О. Малихін. Дидактичні умови формування готовності вчителів впроваджувати інформаційно-комунікативні технології в навчальний процес досліджували такі науковці: Л. Карташова, В. Коваленко, Л. Морська, О. Пометун.

Певні аспекти використання інформаційно-комунікативних технологій для організації навчання студентів закладів вищої освіти та систему організації самостійної роботи студентів за допомогою хмарних сервісів відображено у наукових розвідках Г. Алексанян, використання інформаційно-комунікативних технологій у викладанні правознавства відображено у роботах С. Нетьосова, створення освітніх ресурсів у середовищі Moodle на основі хмарної технології у своїх дослідженнях розглядали І. Войтович та В. Сергієнко, історію розвитку інформаційно-комунікаційних технологій розглянуто в роботах С. Воронкіна.

Мета статті – теоретично обґрунтувати доцільність використання інформаційних технологій у процесі формування соціокультурної компетентності майбутніх вчителів іноземної мови у закладах вищої освіти.

Висвітлення процедури теоретико-методологічного та/або експериментального дослідження із зазначених методів. Для досягнення поставленої мети було здійснено огляд та системний аналіз наукових публікацій українських та закордонних вчених щодо питань формування соціокультурної компетентності фахівців у різних сферах діяльності; порівняння та синтез теоретичних розвідок, що присвячені використанню інформаційних технологій в освітньому процесі; узагальнення та систематизацію теоретичного матеріалу з проблеми дослідження.

Наукова новизна полягає у розкритті шляхів впровадження інформаційних технологій у процесі формування соціокультурної компетентності майбутніх вчителів іноземної мови у закладах вищої освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження. Посилення економічних та політичних зв'язків між країнами Європейського Союзу, мобільність ринку робочої сили, зростання кількості емігрантів, необхідність їх інтеграції та вторинної соціалізації зумовили модернізацію змісту навчання іноземних мов, спрямованого на забезпечення можливості спілкування осіб, в процесі якого стикаються різні ціннісні орієнтації, норми та моделі поведінки [7].

Науковці виділяють два взаємопов'язаних компоненти соціокультурної компетентності – соціальний та культурний. Соціокультурна компетентність – це багатоаспектне явище, яке містить кілька компетенцій (країнознавча компетенція – знання про культуру, традиції, історію та реалії життя країни; лінгвокраїнознавча – сприймання мови в поєднанні з національно-культурними особливостями; соціолінгвістична компетенція – знання вимог мовленнєвого етикету й невербальної поведінки) і реалізується в процесі організації мовленнєвого спілкування через уміння застосовувати ці знання з урахуванням національно-культурного елементу, дотримуватися норм мовленнєвого етикету, відповідно до соціально-комунікативних ситуацій [5].

Предмет «Іноземна мова» знайомить з культурою країн, мови яких вивчаються, та шляхом порівняння відтінює особливості своєї національної культури [12]. Залучення культурологічних компонентів при навчанні іноземної мови є необхідним елементом при формуванні здібностей спілкування іноземною мовою. Культурологічна направленість іноземним мовам забезпечує реалізацію не тільки загальноосвітніх та виховних, а й практичних цілей. У цьому також є специфіка навчальної дисципліни «Іноземна мова».

Сучасне суспільство потребує підготовленої, мислячої, креативної особистості, яка має володіти широкими комунікативними вміннями й навичками, інноваційною діяльністю, які є компонентами важливої складової загальної культури людини – соціокультурної компетентності.

Соціокультурна компетентність – це якісна характеристика особистості, що базується на сукупності набутих знань соціальних та культурних сфер життя, ціннісних орієнтацій [8].

Щоб досягти високої рівня соціокультурної компетентності вчителя, який буде готовим до іншомовного спілкування та професійної діяльності, його потрібно розглядати як цілісну, гармонійну, соціально активну особистість, що характеризується такими особливостями:

- орієнтація на позитивне сприйняття життя;
- здатність реально оцінювати себе й добре розуміти інших;
- прагнення до безперервного оновлення й удосконалення своїх знань;
- упевненість у собі.

Формування у майбутніх вчителів іноземної мови соціокультурної компетентності передбачає наявність знань про національно-культурні особливості культури, мова якої вивчається, про норми мовленнєвої та немовленнєвої поведінки її носіїв і вміння будувати свою поведінку відповідно до цих особливостей і норм, адже оволодіння англійською мовою, як і будь-якою іншою мовою, можна із впевненістю кваліфікувати як компонент загальної культури особистості, за допомогою якого вона (особистість) залучається до світової культури [10, 167].

Оволодіти соціокультурною компетентністю – це ознайомити тих, хто вивчає мову з національно-культурною специфікою мовленнєвої поведінки і формувати в них уміння користуватися елементами соціокультурного контексту, що необхідні для створення та сприйняття мовлення з точки зору носіїв мови. До цих елементів відносять «фонові знання» – країнознавчі, культурологічні та історичні реалії, а також звичаї, правила, норми, ритуали, умовності, стереотипи, соціальні установки, сукупність невербальних засобів тощо. Ця інформація дозволяє влитися в чужу культуру, так би мовити зануритись в неї «зсередини». Їй не можна навчитись за допомогою підручників (читаючи тексти чи вивчаючи граматику). Таку інформацію можна отримати лише поживши повсякденним життям носіїв мови.

Процес формування соціокультурної компетентності доцільно реалізувати в рамках основної професійної підготовки, тобто на тому предметному змісті, який і складає основу майбутньої педагогічної спеціалізації [2].

Формування соціокультурної компетентності вчителів іноземної мови – це складний та безперервний процес теоретичної й практичної діяльності студентів, що спрямований на здобуття соціокультурних знань, здатності успішно спілкуватись з іноземцями і впевнено почуватись у іншомовному середовищі, і який не можливо здійснити без використання інформаційних технологій.

Закон України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 рр.» та Закон України «Про Національну програму інформатизації» [1] наголошує на необхідності формування інформаційно-комунікативної компетентності сучасного фахівця. Концепція розвитку педагогічної освіти акцентує увагу на тому, що «модернізація освітніх програм має передбачати впровадження компетентнісного, особистісно-орієнтованого підходу в педагогічній освіті, забезпечення формування загальних (універсальних, ключових тощо) компетентностей, набуття педагогічними працівниками вмінь та досвіду формування компетентностей в учнів, опанування педагогічних технологій, в тому числі, з використанням елементів інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій» [3, 16].

У наукових дослідженнях визначено, що інформаційно-комунікаційні технології – це система сучасних інформаційних методів, прийомів праці і їх організації на основі комп'ютерно-технічних засобів, спрямованих на збирання, зберігання, опрацювання, накопичення, передавання, розповсюдження, представлення й використання інформації, що розширює можливості людини в суспільній діяльності [4].

Використання інформаційних технологій у процесі навчання іноземних мов відкриває широкі можливості для поглиблення знань, для розвитку соціокультурної компетентності майбутніх вчителів іноземних мов. Інформаційні технології збагачують навчальний процес змістовно і роблять його більш наочним, покращують сприйняття й розуміння навчального матеріалу, пов'язують між собою вивчення мови і певної лексичної теми, допомагають орієнтувати майбутніх вчителів іноземних мов на подальшу перспективу, мінімізувати розходження між комунікативними цілями навчання і фактично набути мовними навичками та вміннями, що сприяють розвитку навчальної компетенції [13].

Застосування інформаційних технологій у навчанні іноземної мови відкриває студентам доступ до нетрадиційних джерел інформації, дає нові можливості для творчості, дозволяє реалізувати принципово нові форми і методи навчання, підвищує ефективність самостійної роботи.

Сучасні *інформаційно-комунікативні технології* збагачують освітній процес, сприяють розвитку у студентів додаткових умінь. Створюючи умови для синхронного й асинхронного спілкування, інформаційно-комунікативні технології сприяють створенню інформаційного освітнього середовища, в якому студенти удосконалюють мовленнєві навички та вміння, а також формують соціокультурну компетентність.

Використання мережі Інтернет при вивченні дисципліни «Іноземна мова» дає такі можливості: 1) знайомить зі світовими культурними надбаннями; 2) спілкуватися з носіями мови; 3) знайомить з культурними реаліями (перегляд фільмів, відеороликів, відеосюжетів); 4) дає можливість вивчати особливості мовленнєвої поведінки інших народів в умовах спілкування, культури, традицій, звичаїв; 5) формує стійку мотивацію до іншомовної діяльності на основі автентичних текстів; 6) збільшує кількість контактів; 7) дозволяє проводити аналіз, що ґрунтується на порівнянні та зіставленні культурних реалій та особливостей поведінки людей у різноманітних ситуаціях міжнародного спілкування [9].

Одним із найбільш важливих складників інформаційно-комунікативних технологій є мультимедійні засоби, застосування яких дає можливість розширити та урізноманітнити програму вивчення іноземних мов. Це доступ до автентичних матеріалів (художня література, статті, матеріали

інформаційних сайтів, робота зі словниками тощо). Також це додаткова мотивація до вивчення іноземної мови для студентів, адже вони оволодівають мовою у зручному для них темпі, що сприяє індивідуалізації навчання.

Мультимедійна презентація – це поєднання тексту, графіки, анімації, фотографії, звукового та відеосупроводу. Для студентів це: 1) можливість передивитись та проаналізувати безліч джерел: матеріали з мережі Інтернет, ролики, відеозаписи, фільми, друковані видання, довідники, енциклопедії, словники; 2) творчий дослідницький процес з відбору матеріалів, написання доповіді, технічне втілення задуманого та безпосередня презентація отриманих результатів; 3) під час виступу вдосконалення рівня оволодіння мовою (використання ключових слів, фраз, цитат, картинок, схем, таблиць, які розроблені самостійно) та формування логічного мислення; 4) відповідальність (студенти організують свій час; вирішують, які матеріали використовувати; у якій формі репрезентувати свої думки); 5) рефлексія (студенти мають змогу проаналізувати, яких успіхів вони досягли та чого навчилися).

Метод проєктів. Виокремлюють такі загальнодидактичні вимоги щодо ефективного використання методу проєктів при формуванні соціокультурної компетентності: 1) наявність актуальної проблеми (або завдання), що вимагає дослідницького пошуку для її вираження (наприклад, дослідження особливостей мовленнєвого етикету; історії виникнення різноманітних свят або традицій харчування іншомовних країн); 2) практична та пізнавальна значущість передбачуваних результатів; 3) самостійна (індивідуальна, парна, групова) діяльність студентів; 4) структурування змісту проєкту з визначенням результатів його окремих етапів; 5) використання дослідницьких, пошукових та проблемних методів, які зорієнтовані на практичний результат; 6) дотримання певного алгоритму дій: вибір методів дослідження, обговорення способів оформлення кінцевих результатів; збір, систематизація й аналіз отриманих даних; підбиття підсумків, оформлення результатів, їх презентація; висновки, висунування нових проблем дослідження.

Цінність методу проєктів полягає в тому, що він сприяє формуванню у студентів таких особистісних якостей, які засвоюються лише в діяльності. Це такі якості як уміння працювати в команді, здатність до соціальної взаємодії, вміння виконувати різні соціальні ролі, вміння організувати та вести дискусію, вміння генерувати ідеї, вміння вислуховувати інші погляди тощо [9].

Для формування соціокультурної компетентності майбутніх учителів іноземної мови також доречно використовувати *Інтернет-технології*, які розглядають як сукупність форм, методів, прийомів та способів навчання іноземної мови за допомогою мережі Інтернет, яка включає два основних компоненти: форми телекомунікації (електронна пошта, відеочати, веб-конференції тощо) та інформаційні ресурси. Інтернет-технології такі як: блог-технологія, вікі-технологія, подкасти, дозволяють розвивати такі соціокультурні вміння: 1) збирати, узагальнювати, систематизувати культурознавчу інформацію, використовуючи різноманітні джерела; 2) протиставляти, узагальнювати, порівнювати факти, явища культури, події в культурному житті суспільства; 3) брати участь у дискусії мовою, що вивчається при обговоренні культурознавчих аспектів життя народу країни мови, якої вивчається; 4) вибирати соціокультурний стиль спілкування; 5) розпізнавати та інтерпретувати соціокультурно-марковану лексику та диспут [11].

Розглянемо декілька *онлайн-ресурсів* для формування соціокультурної компетентності:

<https://wordwall.net/> – онлайн-ресурс має значну кількість матеріалів, серед них різного роду тестові завдання, вправи на відповідність, вікторини тощо. Даючи відповіді на питання, студенти відразу ж отримують відповідь, правильна вона чи ні.

<https://www.liveworksheets.com/> – онлайн-ресурс, який можна використовувати як на початку заняття, для актуалізації опорних знань, так і наприкінці заняття, для перевірки засвоєного матеріалу. Адже тут є значна кількість бланків (worksheets) з завданнями різного типу. Студенти заповнюють бланки самостійно та після виконання можуть перевірити свої відповіді.

<https://learningapps.org/> – онлайн-ресурс, який має найбільшу кількість завдань: «Знайти слово», «Вгадати слово», «Кросворд», «Вікторина», «Заповнити пропуски», «Знайти пару слову» тощо. Також тут є багато різноманітних країнознавчих розробок, які дозволяють зробити заняття цікавим та інформативним.

<https://www.wordclouds.co.uk/> – онлайн-ресурс, який доцільно використовувати для проведення різного роду вікторин, щоб активізувати та закріпити знання. Завдяки цьому ресурсу можна створити так звану «хмару» до якої можна додавати будь-які слова, а також оформити її у вигляді будівлі, дерева, серця тощо.

<https://crosswordlabs.com/> – безкоштовний онлайн-ресурс для створення кросвордів. Він найпростіший та найшвидший серед тих, що ми зустрічали для підготовки до занять. Цей ресурс ідеально підходить для етапу автоматизації лексичних одиниць [6].

Онлайн-ресурси – джерело додаткової інформації, засіб засвоєння і повторення вивченого лексичного і граматичного матеріалу. Це невід’ємна складова у вивченні іноземної мови. Вони можуть бути використані як засіб автентичного спілкування з носіями мови на актуальні теми, листування, участь в онлайн-конференціях, вебінарах, семінарах тощо.

Висновки з дослідження і перспективи подальших наукових розвідок. Ми можемо зробити висновок, що соціокультурна компетентність – це важливий компонент комунікативної культури, що є невід’ємним складником підготовки студентів закладів вищої освіти до життя в умовах діалогу культур і народів, міжнародного спілкування.

Формування соціокультурної компетентності майбутніх філологів – це багатогранний процес, що потребує використання відповідних технологій для підготовки кваліфікованого вчителя іноземної мови. Ефективність формування соціокультурної компетентності майбутніх вчителів іноземної мови залежить від впровадження інформаційних технологій в процес їхньої підготовки. Інформаційні технології (мультимедійні презентації, метод проєктів, онлайн-ресурси) забезпечують суттєве підвищення якості набутих знань, удосконалення мовленнєвих навичок та вмій студентів, мотивують студентів до оволодіння іноземною мовою.

Перспективами подальших досліджень вбачаємо в розробці комплексу вправ та завдань для формування соціокультурної компетентності майбутніх вчителів іноземної мови.

References

1. Верховна Рада України. Закон № 74/98-ВР «Про Національну програму інформатизації». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/74/98-вр> (дата звернення: 14.06.2023).
Verkhovna Rada Ukrainy. Zakon No 74/98-VR «Pro Natsionalnu prohramu informatyzatsii» [«About the National Informatization Program»]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/go/74/98-вр> [in Ukrainian].
2. Киlivник В. В. Формування соціокультурної компетентності майбутніх вчителів іноземної мови у процесі підготовки в коледжі. URL: <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/22534/Kylyvnyk.pdf?sequence=1> (дата звернення: 14.06.2023).
Kylyvnyk, V. V. Formuvannia sotsiokulturnoi kompetentnosti maiburnikh vchytaliv inizejnoi movy u protsesi pidhotovky v koledzhi [Formation of sociocultural competence of future foreign language teachers in the process of college training]. Retrieved from: <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/22534/Kylyvnyk.pdf?sequence> [in Ukrainian].
3. Міністерство освіти і науки України Наказ №776 від 16.07.2018 року «Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти». URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/prozatverdzhennyakonceptsiyrozvitkupedagogichnoi-osviti> (дата звернення: 14.06.2023).
Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy Nakaz No 776 vid 16July 2018 «Pro zatverdzhennia Kontseptsii rozvytru pedahohichnoi osvity» [«On approval of the Concept of development of pedagogical education»]. Retrieved from: <https://mon.gov.ua/ua/npa/prozatverdzhennyakonceptsiyrozvitkupedagogichnoi-osviti> [in Ukrainian].
4. Нетьосов С. Використання інформаційно-комунікаційних технологій на уроках правознавства. URL: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/489/417> (дата звернення: 14.06.2023).
Netosov, S. Vykorystannia informatsiino-komunikatyvnykh tekhnolohii na urokah pravoznavstva [The use of information and communication technologies in legal studies]. Retrieved from: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/489/417> [in Ukrainian].
5. Нос Л. С., Стахів М. О. Використання інформаційно-комунікативних технологій як засобу формування соціокультурної компетентності майбутнього вчителя початкової школи. URL: <https://ouci.dntb.gov.ua/en/works/4ryWQXL7/> (дата звернення: 14.06.2023).
Nos, L. S., Stakhiv, M. O. Vykorystannia informatsiino-komunikatyvnykh tekhnolohii yak zasobu formuvannia sotsiokulturnoi kompetentnosti maibutnoho vchytelia pochatkovoii shkoly [Use of information and communication technologies as a means of forming the sociocultural competence of the future primary school teacher]. Retrieved from: <https://ouci.dntb.gov.ua/en/works/4ryWQXL7/> [in Ukrainian].
6. Романюк В. Л. Застосування онлайн-інструментів на заняттях з англійської мови у процесі формування лінгвосоціокультурної компетентності у майбутніх вчителів англійської мови. URL: <http://www.economy-confer.com.ua/full-article/4221/> (дата звернення: 14.06.2023).
Romaniuk, V. L. Zastosuvannia onlain-instrumentiv na zaniattiakh z anhliiskoi movy u protsesi formuvannia lnhvosotsiokulturnoi kompetentnosti u maibutnikh vchyteliv anliiskoi movy [Application of online tools in English language classes in the process of formation of linguistic and sociocultural competence of future English language teachers]. Retrieved from: <http://www.economy-confer.com.ua/full-article/4221/> [in Ukrainian].
7. Семенова О. Формування соціокультурної компетенції майбутніх вчителів іноземної мови. URL: https://www.researchgate.net/publication/323729585_Formuvanna_sociokulturnoi_kompetencii_majbutnih_uciteliv_inozemnoi_movi (дата звернення: 14.06.2023).
Semenova O. Formuvannia sotsiokulturnoi kompetentsii maibutnikh vchyteliv inozemnoi movy [Formation of sociocultural competence of future teachers foreign language]. Retrieved from: https://www.researchgate.net/publication/323729585_Formuvanna_sociokulturnoi_kompetencii_majbutnih_uciteliv_inozemnoi_movi [in Ukrainian].
8. Фоменко Т. М. Визначення поняття «соціокультурна компетентність» у сучасній парадигмі вищої освіти. URL: <https://repo.snau.edu.ua/bitstream/123456789/2548/1pdf> (дата звернення: 14.06.2023).
Fomenko, T. M. Vyznachennia poniattia «sotsiokulturna kompetentnist» u suchasni paradigmati vyshchoi osvity [Definition of the concept of «sociocultural competence» in the modern paradigm of higher education]. Retrieved from: <https://repo.snau.edu.ua/bitstream/123456789/2548/1pdf> [in Ukrainian].
9. Фоменко Т. М. Застосування інтерактивних технологій у процесі формування соціокультурної компетентності майбутніх аграріїв. URL: <http://repo.snau.edu.ua/bitstream/123456789/4619/1> (дата звернення: 14.06.2023).

- Fomenko, T. M. Zastosuvannia interaktyvnykh tekhnolohii u protsesi formuvannia sotsiokulturnoi kompetentnosti maibutnikh ahrariiv [Application of interactive technologies in the process of formation of socio-cultural competence of future farmers]. Retrieved from: <http://repo.snau.edu.ua/bitstream/123456789/4619/1> [in Ukrainian].
10. Чернуха Н. М. Умови формування соціокультурної компетентності майбутніх вчителів-філологів. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка*. № 9 (172). 2009. С. 165–173.
- Chernukha, N. M. (2009) Umovy formuvannia sotsiokulturnoi kompetentnosti maibutnikh vchyteliv-filolohiv [Conditions for the formation of sociocultural competence of future philology teachers.]. *Visnik LNU imeni Tarasa Shevchenka – Bulletin of Taras Shevchenko Luhansk National University*, Luhansk, Ukraine, 9 (172), 165–173.
11. Ярема О. Використання сучасних інтернет-технологій у розвитку соціокультурної компетентності майбутніх вчителів іноземної мови початкової ланки НУШ. URL: <https://www.google.com/search?q=DOI+10.18372%2F27865487.1.16690&oq> (дата звернення: 14.06.2023).
- Yarema, O. Vykorystannia suchasnykh internet-tekhnolohii u rozvytku sotsiokulturnoi kompetentnosti maibutnikh vchyteliv inozemnoi movy pochatkovoï lanky NUSH [Use of modern Internet technologies in the development of socio-cultural competence of future foreign language teachers of the elementary level of the New Ukrainian School]. Retrieved from: <https://www.google.com/search?q=DOI+10.18372%2F27865487.1.16690&oq> [in Ukrainian].
12. Strategies in language learning and use. Retrieved from: <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/09500799608666908> (Accessed: 14.06.2023) [in English].
13. Gienow, Wilfried/Hellwig, Karlheinz (Hrsg.): (1993). *Prozessorientierte Mediendidaktik im Fremdsprachenunterricht*, Frankfurt: Lang. [in English].

Terentieva N.

ORCID 0000-0002-3238-1608

*Doctor of Pedagogic sciences, Professor,
Head of the Department of Olympic and Professional Sport,
State Mykhailo Dragomanov University
(Kyiv, Ukraine) E-mail: nataterentyeva@gmail.com*

Romaniuk V.

ORCID 0000-0002-3795-4081,

*Senior Lecturer of the Department of Language Training,
Kyiv Institute of the National Guard of Ukraine
(Kyiv, Ukraine) E-mail: vikaromanjuk@gmail.com*

USE OF INFORMATION TECHNOLOGIES IN THE PROCESS OF FORMING SOCIO-CULTURAL COMPETENCE OF FUTURE FOREIGN LANGUAGE TEACHERS

The article deals with the problem of forming the sociocultural competence of future foreign language teachers in higher education institutions, substantiates the methods of using the project method, multimedia technologies and Internet technologies in foreign language classes in the process of forming sociocultural competence.

The purpose of the article is to theoretically justify the expediency of using information technologies in the process of forming the sociocultural competence of future foreign language teachers in higher education institutions.

Research methodology. The methods of theoretical analysis, comparison, systematization and generalization were used to obtain the research results.

Scientific novelty consists in revealing ways of introducing information technologies in the process of forming the sociocultural competence of future teachers of foreign languages in institutions of higher education.

Conclusions. Formation of sociocultural competence of future philologists is a multifaceted process that requires the use of appropriate technologies for the training of a qualified foreign language teacher. The effectiveness of the formation of sociocultural competence of future foreign language teachers depends on the introduction of information technologies in the process of their training. Information technologies (multimedia presentations, project method, online resources) ensure a significant increase in the quality of acquired knowledge, improvement of students' speaking skills and abilities, motivate students to master a foreign language.

Keywords: sociocultural competence, future teachers, information technologies, institutions of higher education, Internet technologies, multimedia presentation, project method, online resources.

Стаття надійшла до редакції 15.06.2023 р.

Рецензент: доктор педагогічних наук, професор **К. М. Гнезділова**